

JOURNAALTJE

STICHTING ONTWIKKELINGSSAMENWERKING N.O.-BRAZILIË

Secretariaat: Voordeldonk 74 – 5721HM Asten.
Telefoon: 0493-693545
Redactie: Greveslag 52, 6662 VC Elst (Gld).

Penningmeester: Bachstraat 20 – 6661CS Elst.
Rabobank Elst. Rek.nr. 11.68.92.412
Website: www.sonob.nl

INHOUD

- Woord van de voorzitter pag. 1
- Welvaartsontwikkeling van de Gewone man in Brazilië pag. 1
- 100-jarig bestaan van de orde Franciscanessen in Asten pag. 2
- Crescer Feliz II pag. 2
- Nog een paar projecten pag. 3
- Zr. Lourdes in Nederland pag. 4
- Brazilië reünie pag. 4
- Van de redactie pag. 4

WOORD VAN DE VOORZITTER

KERSTBOODSCHAP 2012

Hoewel we dit jaar wat vroeg zijn met ons "Kerstjournaaltje" wil ik toch graag een paar woorden wijden aan het afgelopen jaar. Langzaam zet men in Brazilië iedere keer een stapje vooruit op de ontwikkelingsladder. Ruim dertig (bijna 35 jaar) geleden kwam ik voor het eerst in dat grote land. Inmiddels ben ik er 6 maal geweest. Ieder keer zie je dat er dingen echt ten positieve veranderd zijn. Mensen zien er beter uit, er is meer licht op straat. Heel positief, voorkomt vooral veel ongelukken met auto's etc. Ga je even van de weg af dan zie je nog steeds echte armoede en ellende. Maar toch. De weg voor je nodigt uit om door te gaan. Kerst is een moment van bezinning en reflectie. De mijne staat hierboven. Ik dank u allen voor uw bijdrage. Uiteraard namens de Braziliaan die u via SONOB ondersteunt. Uw steun helpt hierbij. Sonob wenst u een heel fijne Kerst en een heel goed 2013.

John van Dijk

WELVAARTSONTWIKKELING VAN DE GEWONE MAN IN BRAZILIE

Het is maar waar je vanuit gaat.

Ontegenzeggelijk is de algemene welvaart ook in Brazilië in het laatste decennium behoorlijk toegenomen.

Stijgingen van het bruto binnenlands jaarinkomen bedragen zo'n 4 à 7 % over de afgelopen tien jaar. In de Gelderlander stond hierover een verhaal van correspondent Alex Hijmans. Op de 200 miljoen Brazilianen zijn 35 miljoen mensen toegetreden tot de middenklasse en kwamen er 18 miljoen banen bij.

Prachtig. Maar de middenklasse begint in Brazilië bij, omgerekend, ongeveer € 400,= Als je dan samen werkt en een ieder verdient € 200,= dan behoor je volgens Braziliaanse begrippen al tot de beginnende middenklasse. Vergelijkt u dat eens met uw eigen Nederlandse omstandigheden. Als je, als menig Braziliaan, vanuit het niets komt dan is elke verbetering natuurlijk heerlijk. Maar er zijn in Brazilië en met name in Alagoas, nog zoveel mensen die letterlijk helemaal vanuit het niets moeten komen. Met name de zwarte bevolking heeft het zwaar. Officieel bestaat discriminatie niet, maar praktisch is die er wel degelijk. Mede daarom komt de zwarte Braziliaan moeilijker aan het werk.

Om armoede tegen te gaan zorgen veel Braziliaanse meisjes en vrouwen dat het kindertal beperkt blijft. Echter ook in Palmeira/Alagoas komt het nog regelmatig voor dat zeer jonge meisjes vanaf zo'n 15 jaar ongewenst zwanger worden. Zr. Lourdes, van stichting Novo Horizonte, bestiert daarom ook nog de Clube de Mães in Palmeira dos Indios. Deze Clube ligt aan de rand van de binnenstad van de binnenstad van Palmeira, recht tegenover hotel Verdel. Het gebouwtje is door de gemeente van Palmeira dos Indios beschikbaar gesteld. De clube biedt daar hulp aan zo'n dertigtal zeer jonge, zwangere meisjes. Gelukkig zijn de aantallen kleiner dan vroeger. Maar ze zijn er nog steeds.

Voor meer informatie hierover verwijzen wij u graag naar pagina 3

John van Dijk.

100-JARIG BESTAAN VAN DE ORDE FRANCISCANESSEN IN ASTEN

Op 24 augustus 2012 vertrok vanuit Asten een bus met daarin een 30-tal zusters van de orde Franciscanessen naar Boerdonk. Het doel van deze reis was om in de bakermat van de orde de viering van het 100-jarig bestaan van de orde in te zetten. De orde is op 17 februari 1913 opgericht door pater Van Schijndel, die in Boerdonk pastoor was. Hij richtte zijn orde op om in den vreemde te missioneren. We moeten hierbij denken aan Noorwegen, Congo, Indonesië en natuurlijk ook Brazilië. In de maand mei van het jaar 1961 vertrokken op verzoek van de bisschop van Campina Grande zr. Hermenegilda, zr. Theresiana en zr. Baptista in de eerste groep naar Paraiba. Na hen zouden nog velen hun voorbeeld volgen. Februari 1962 stapte zr.

Bernadette (zie foto) in het vliegtuig naar Brazilië. Zij heeft, zoals u allen weet, er door haar werk voor gezorgd, dat in 1981 SONOB werd opgericht. Velen van u zullen op een of andere manier met zr. Bernadette en haar werk of dat van haar collega's kennis hebben gemaakt.

Vanwege de hoge leeftijden van de zusters van Asten had het organiserend comité gekozen voor een mooie zomerse dag in augustus. De zusters werden in Boerdonk allerhartelijkst verwelkomd. Overal wapperden vaderlandse en pauselijke vlaggen. Na een lekker kopje koffie of thee ging het gezelschap naar de kerk van Boerdonk, die tot de laatste plaats bezet was door belangstellenden, voor het bijwonen van een indrukwekkende kerkdienst. Deze werd geleid door de meegereisde pastor en muzikaal ondersteund door de organiste en dirigente van het klooster. Na de viering toog het gezelschap naar de tuin achter de kerk voor een kopje koffie met een snee peperkoek. De zon, die op die dag ook uitbundig aan het feest deelnam, zorgde voor een heel gezellige sfeer. De zusters raakten in gesprek met de andere gasten. Zo waren er mensen die vroegen naar een bepaalde zuster, bij wie ze op de kleuterschool of op de naaischool hadden gezeten. Anderen spraken met zusters die op enigerlei manier betrokken waren bij het opzetten van zorg voor mensen met een verstandelijke beperking, waarvoor destijds totaal geen aandacht was. Er waren ook gasten, die met veel interesse vroegen naar de missie in Indonesië, Brazilië e.a. De dag werd beëindigd met een ouderwetse Brabantse koffietafel, waar de zusters en de andere aanwezigen konden genieten van een rijk gevulde dis. Op een expositie waren diverse dingen uit de rijke geschiedenis van de orde te bewonderen. Veel eerder dan men wenste kwam ook aan deze dag een einde.

Dankbaar en zeer voldaan aanvaardden de zusters rond een uur of vier de terugreis naar het moederhuis in Asten.

Op 17 februari 2013 wordt in huiselijke kring aandacht besteed aan het 100-jarig bestaan van de orde Franciscanessen te Asten.

Henk van Hoof

CRESCER FELIZ II

U weet van ons, dat wij sinds jaar en dag bezig zijn met het realiseren van projecten, die wij van onze Braziliaanse partner Novo Horizonte, waarover u op onze site meer kunt lezen, ontvangen. Op dit moment zoeken wij steun voor de uitbreiding van een reeds bestaand project: Crescer Feliz, wat letterlijk "gelukkig opgroeien" betekent. Novo Horizonte wil met dit project via spel, onderwijs en sociale en culturele vorming aan jonge mensen, die buiten de maatschappij dreigen komen te staan, een sociaal netwerk en betere toekomstkansen bieden. Dit project loopt al een jaar in het trainingscentrum van Palmeira dos Indios. Daar komen wekelijks zo'n 30 zeer gemotiveerde jongeren met een leerachterstand bij elkaar om onder professionele begeleiding te werken aan hun eigen ontwikkeling.

Het project is zo'n groot succes, dat Novo Horizonte dit project onder de naam Crescer Feliz II, heel graag op andere locaties van haar trainingscentrum op het platteland van Alagoas aan wil gaan bieden. Men gaat daarbij uit van zo'n 100 jongeren. De organisatie en uitvoering gebeuren onder verantwoordelijkheid van twee ervaren leerkrachten uit Palmeira dos Indios, die gelieerd zijn aan Novo Horizonte en aan een aantal op te leiden instructeurs. De kosten van deze uitbreiding bedragen in het eerste jaar ongeveer € 12.600,= (Een specificatie hiervan treft u op het eind van dit artikel aan) Sonob wil

daarom heel graag in contact komen met geïnteresseerde sponsors, die ervoor willen zorgen, dat er een fonds ontstaat, waardoor de continuïteit van Crescer Feliz II voor meerdere jaren gewaarborgd wordt. Als u meer informatie wilt over dit project kunt u dit kenbaar maken door contact op te nemen met het secretariaat van Sonob, waarvan u alle relevante gegevens in het briefhoofd van dit jaartal kunt vinden. Wij sturen u dan heel graag onze informatiefolder per post, of desgewenst per e-mail, toe.

Kostenraming

De raming van kosten is gebaseerd op de ervaringen van het project van Palmeira dos Indios en bedraagt zoals hierboven al is opgemerkt € 12.600,= voor komend jaar. In de latere jaren zullen een aantal posten, zoals opleiding docenten en didactisch materiaal, lager uitvallen.

JAAR:	2013	2014 e.v.
BESCHRIJVING	REAAL	REAAL
Opleiding 8 leerkrachten	2.500	
Didactisch materiaal	9.000	
Maaltijden	6.000	8.000
Transportkosten	3.000	4.000
Vergoedingen docenten	6.000	8.000
Huur en energie	1.000	1.500
Projectbegeleiding	1.500	500
TOTAAL (Reaal)	29.000	22.000
TOTAAL (Euro)	12.600	9.600

Wat mag u van de Sonob verwachten?

Iedere euro die u overmaakt komt ten goede aan het project. Er blijft dus niets aan de strijkstok hangen.

Desgewenst verzorgen wij presentaties over het project en/of zijn aanwezig tijdens de activiteiten. De Sonob volgt het project via Novo Horizonte en houdt u op de hoogte van het verloop.

Na afronding van het project zorgen wij voor een goede terugkoppeling van de resultaten en voor een financiële verantwoording.

Henk van Hoof

NOG EEN PAAR PROJECTEN WAARVOOR SONOB GRAAG UW AANDACHT VRAAGT

Noodhulp als gevolg van overstroming

Het plaatsje Quebrangulo, Alagoas, Brazilië, is ruim een jaar geleden getroffen door een grote overstroming waarbij gelukkig geen doden te betreuren waren. De groep gedupeerden die de ramp overleefde is natuurlijk vele malen groter; onder hen vele kinderen die door deze ramp zwaar getraumatiseerd waren. Daarom is zr. Lourdes toen voor deze kinderen met een hulpprogramma gestart dat de mooie naam Vittoria draagt. Door leuke activiteiten lukt het om bij de kinderen wat zorgen weg te nemen en ze weer kind te laten zijn. Nu ruim een jaar later is steun aan dit project nog steeds hard nodig. Met een bedrag van € 750,= zou u zr. Lourdes weer even uit de brand kunnen helpen.

Clube de Mães

Letterlijk betekent dat moederclub. In een gebouw, dat door de gemeente Palmeira dos Indios beschikbaar is gesteld worden wekelijks zo'n 30 heel jonge moedertjes opgevangen. Op deze clube werken ze aan hun baby-uitzet; ze krijgen er voorlichting en elke keer een gezonde maaltijd. In basisschool Voordeldonk uit Asten heeft de Clube een

heel trouwe sponsor gevonden, maar de belangstelling voor de steun van de Clube is zo groot, dat een financiële aanvulling op het bedrag dat door basisschool Voordeldonk bijeen wordt gebracht van harte welkom is.

Henk van Hoof

ZR. LOURDES IN NEDERLAND

In de maand juli was zr. Lourdes, bestuurslid van Novo Horizonte en lid van de kloostergemeenschap van de orde Franciscanessen in Noordoost Brazilië, in Nederland. Op de eerste plaats was zij hier voor besprekingen met de leiding van de orde in Asten. Gelukkig hebben

wij ook tijd gekregen om als SONOB met zr. Lourdes een aantal zaken van SONOB en Novo Horizonte door te nemen.

Zo hebben wij met haar in grote lijnen het financiële plaatje van Novo Horizonte doorgenomen. Zr. Lourdes heeft ons geïnformeerd over lopende projecten. Daarbij gaf ze aan, dat met name Crescer Feliz en de Clube de Mães (zie elders in dit journaaltje) nog steeds alle aandacht verdienen. Over andere projecten zouden wij binnen afzienbare tijd meer informatie gaan ontvangen. Zij vertelde ons ook, dat een tijd geleden door een actie van de Braziliaanse overheid bijna alle mensen door middel van de de Bolsa Familia zijn geregistreerd. Dat houdt o.a. in, dat deze mensen nu bekend zijn bij diezelfde overheid en dat zij daardoor ook beter gebruik kunnen maken van diensten van de overheid, wat zonder deze registratie absoluut onmogelijk zou zijn. Tot slot gaf zr. Lourdes aan, dat zij en haar mensen in het verre Brasil nog steeds vaak spreken over Catharinus Pals, die daar nog steeds erg wordt gemist. En ze vroeg ons ook nog of wij iedereen die haar werk gesteund heeft namens haar van harte willen bedanken.

Henk van Hoof

BRAZILIANENREÛNIE 2012

Hugo Verbunt en mij was gevraagd om deze reünie te organiseren. Vol enthousiasme begonnen we eraan en waren in eerste instantie een beetje teleurgesteld in de respons van de Brazilianen. Ik zei toen al tegen Hugo; "het zijn wel allemaal Brazilianen, dus dat duurt even voordat ze reageren!" Na nog wat mailtjes hadden we uiteindelijk een aardige lijst met namen van mensen die enthousiast reageerden en gingen we op zoek naar een leuke locatie. Het werd het Oude Tolhuys in Utrecht.

Erg leuk, gezellig zalencentrum aan de rand van de stad.

Op 9 september was het dan eindelijk zover. Het was een snikhete dag en gelukkig hadden we een stuk tuin tot onze beschikking. Vanaf halfeen druppelden de mensen binnen en vanaf een uur kon er heerlijk worden geluncht. In eerste instantie was iedereen nog een beetje afwachtend, omdat velen elkaar niet kenden en/of nog nooit op een reünie waren geweest. Al snel begonnen mensen met elkaar te praten en werd het heel gezellig. De kinderen vermaakten zich ook prima onderling.

Na de lunch hield mijn vader een korte toespraak over waarom de Sonob ons vroeg deze reünie te organiseren. Iedereen mocht een formulier invullen of ze interesse hadden om de Sonob te helpen met ideeën. De uitkomsten daarvan waren veel positieve reacties!!

Na afloop kregen de kinderen allemaal een Braziliaans souvenirkje en iedereen kreeg een blikje Guaraná.

Het was een super gezellige, geslaagde dag, met dank aan iedereen die aanwezig was!

Mariëlle Livius

□

VAN DE REDACTIE

De redactie dankt wederom het ROC ter AA in Helmond voor het kopiëren van het Journaaltje en de heer F. v.d. Loo en Van der Loo Beheer uit Asten voor het ter beschikking stellen van de enveloppen voor het verzenden van het Journaaltje.

Wij wensen alle supporters en donateurs van SONOB alvast hele fijne kerstdagen toe en een voorspoedig 2013.

Jan Spee